

NOTAT

04-09-2019
EMN-2017-00888
1305785
Ida Agnete Dalsjö

Justeret arbejdsprogram 2019-2020

Indhold

Indledning.....	3
Danske Regioners strategi 2018-2022.....	4
Et sundhedsvæsen, der skaber værdi for borgerne	4
Et Danmark, der hænger sammen	6
Moderne, effektive og demokratisk styrede regioner	7
Temaer i arbejdsprogrammet 2019-2020	8
Et sundhedsvæsen, der skaber værdi for borgerne	8
1. Regionernes resultater	8
1.1. Fokus på resultater	8
1.2. Bedre patientoplevelser	9
2. En ny vej for det danske sundhedsvæsen	9
2.1. Omstilling af sundhedsvæsenet og nærhedsfinansiering	9
2.2. Værdibaseret sundhed	10
2.3. Udvikling af almenmedicinske tilbud og bedre lægedækning i hele landet	10
2.4. Fremtidig styring og regulering af praksissektoren	11
2.5. Nedbringelse af ulighed i sundhed	11
2.6. Et højere ambitionsniveau for forebyggelsesindsatsen	11
2.7. Hospitalet ud i borgernes hjem	12
2.8. Borgerens digitale sundhedsvæsen.....	12

2.9. Styrkede patientforløb for akutte patienter.....	13
2.10. En ny svangreomsorg.....	13
3. En moderne psykiatri.....	14
3.1. Bedre sammenhæng og udvikling af socialpsykiatrien	14
3.2. Sammenhæng i behandling og forebyggelse af kriminalitet.....	14
4. En sikker hånd til udsatte borgere.....	15
4.1. Styrket indsats over for kriminelle unge	15
Et bæredygtigt Danmark, der hænger sammen.....	15
5. Gode levevilkår i hele Danmark.....	15
5.1. Regional udvikling, uddannelse og jobs.....	16
5.2. Øget mobilitet.....	16
6. Regionale løsninger for klima og miljø	16
6.1. Risiko fra jordforurening skal håndteres	16
6.2. Rent drikkevand også i fremtiden	17
6.3. Bæredygtig indvinding af råstoffer.....	17
6.4. Regionale bidrag til klimamål	18
6.5. Regionale løsninger på klimatilpasning	18
6.6. FN's Verdensmål.....	18
Moderne, effektive og demokratisk styrede regioner	18
7. Politisk ledelse og prioritering	19
7.1. Demokrati og borgerinddragelse.....	19
7.2. Fremtidens regionale arbejdspladser.....	19
7.3. Prioritering skal sikre fremtidens sundhedsvæsen	20
7.4. Data til gavn for os alle	20
7.5. Et højt niveau for cyber- og informationssikkerhed i regionerne	21
8. En innovativ og effektiv sundhedssektor.....	21
8.1. Omkostningsfokus og kapacitetsudnyttelse.....	21
8.2. Offentligt privat samarbejde	22
8.3 Det innovative sundhedsvæsen	22

Indledning

Regionerne har gennem de sidste tolv år været garant for en positiv udvikling af det danske sundhedsvæsen og sikret solide resultater til gavn for borgerne. De leverer sikker drift, og sikrer borgerne rettidig adgang til sundhedsydelser af høj kvalitet på hospitalerne, i praksissektoren og i den præhospitale sektor.

Danske Regioner og regionerne er enige med den nye regering i, at presset på sundhedsvæsenet skaber behov for at finde nye løsninger med et decentralt sundhedsvæsen, som skal være i stand til at håndtere de demografiske forandringer og stigende forventninger i de kommende år. Danske Regioner og regionerne har desuden med tilfredshed noteret sig, at regeringen ønsker at videreføre regionerne. Regionerne vil i den forbindelse påtage sig ansvaret for at binde sundhedsvæsenets parter sammen om at sikre fremtidens sundhedsvæsen og sammenhængende patientforløb.

Målet er at skabe et trygt, nært og sammenhængende sundhedsvæsen, der skaber mere værdi for den enkelte, en bedre sundhedstilstand i den samlede befolkning og mere sundhed for pengene.

Regionerne er også vigtige for et sammenhængende Danmark. Regionale indsatser inden for bl.a. uddannelse, transport, miljø og regional udvikling bidrager konkret til at binde Danmark sammen, og understøtter mulighederne for at leve et sundt, trygt og godt liv i hele Danmark.

Danske Regioner arbejder for at fremme det regionale demokrati, udvikle regionernes opgaver og deltage konstruktivt i samfundsdebatten. Danske Regioner har således til formål at sikre regionerne de bedst mulige rammer til at levere et sundhedsvæsen der skaber værdi for borgerne, at sikre et Danmark der hænger sammen, og at sikre de folkevalgte regionsrådspolitikere det rette grundlag til at lede og drive moderne og effektive regioner.

Bestyrelsen godkendte den 30. august 2018 strategi- og arbejdsprogram for perioden 2018-2022. Arbejdsprogrammet revideres årligt for at sikre, at Danske Regioners prioriteringer til stadighed matcher udviklingen i regionerne og i resten af samfundet. I det følgende redegøres for bestyrelsens strategi 2018-2022, og for temaerne i bestyrelsens arbejdsprogram for 2019-2020.

Danske Regioners strategi 2018-2022

Danske Regioners strategi 2018-2022 har to strategiske spor – ”Et sundhedsvæsen, der skaber værdi for borgerne” og ”Et Danmark, der hænger sammen”. Dertil kommer et tredje og tværgående spor, der understøtter de to øvrige med fokus på, hvordan regionerne drives og udvikles som moderne, effektive og demokratisk styrede organisationer. Tilsammen udgør de tre spor den ramme, som de årlige arbejdsprogrammer vil tage afsæt i.

Et sundhedsvæsen, der skaber værdi for borgerne

Danske Regioner og regionerne arbejder for at fremme et sundhedsvæsen, der skaber *kvalitet og værdi for borgerne* og leverer *mest mulig sundhed for pengene* til gavn for borgerne og samfundet.

Regionerne arbejder vedvarende for at forbedre resultaterne på de regionale kerneydelser, herunder i forhold til at sikre rettidig udredning og behandling af høj kvalitet, samtidig med at sundhedsvæsenet udvikles som svar på demografiske forandringer og de stigende forventninger.

Regionerne og Danske Regioner arbejder for et samlet sundhedsvæsen, hvor regionerne ikke kun tager ansvar for at drive hospitaler, men også for sammenhængen i det samlede sundhedsvæsen med det formål at forbedre sundhedstilstanden i befolkningen.

Vi skal i samarbejde med staten og kommunerne fremme sund livsstil blandt vores børn og unge, så færre mennesker i fremtiden dør af sygdom forårsaget af rygning, alkohol, overvægt og andre livsstilsproblemer. Vi skal sikre, at flere kan leve lange liv med et godt helbred – og i god mental trivsel.

Samtidig er det vigtigt at skabe sundhed for alle, uanset opvækst og sociale vilkår. Målet er mere lighed i sundhedstilstand og levealder samt lige vilkår i behandlingssystemet.

Men vi skal også fokusere på effekten af vores indsatser og på den værdi, som behandlingen giver borgerne ved at inddrage både patient og pårørende langt mere i beslutningerne, og ved at turde prioritere de indsatser, som skaber mest sundhed for pengene.

Borgerne skal opleve et sundhedsvæsen, der er trygt, fordi kvaliteten af behandlingen er høj, også i international sammenligning. Trygt fordi behandlingen leveres til tiden. Fordi der er styr på økonomien. Og trygt fordi de bliver mødt af et serviceminded og inddragende sundhedsvæsen, der sætter patientens behov og livssituation i centrum i ethvert forløb.

Pres på sundhedsvæsenet kræver nye løsninger

Vi ser ind i en fremtid med en aldrende befolkning, et voksende antal kronisk syge og et voksende antal patienter med flere kroniske sygdomme på én gang. Samtidig giver teknologiske gennembrud nye behandlingsmuligheder, mens borgernes forventninger til såvel service, behandling og sammenhæng stiger. Og presset på sundhedsvæsenet skal også i fremtiden håndteres med begrænsede økonomiske midler.

Det betyder for det første, at effektiv drift og prioritering fortsat er centrale regionale indsatsområder. Det kræver blandt andet, at regionerne fortsat skal gøre brug af ny teknologi, at regionerne skal videreudvikle arbejdet med at skabe innovative løsninger og samarbejde med private og ikke mindst et langt større fokus på den forebyggende indsats – både i forhold til somatisk og psykisk sygdom.

Presset på sundhedsvæsenet kalder på omstilling, og vi skal løse opgaverne anderledes end hidtil. Regionerne og Danske Regioner vil derfor fremtidssikre hele Danmarks sundhedsvæsen – fagligt, økonomisk, organisatorisk og digitalt. Danske Regioner har med visionerne i ”Sundhed for alle” og ”Trygt, nært og nemt” sat den strategiske ramme for at udvikle et bæredygtigt sundhedsvæsen.

Et Danmark, der hænger sammen

Danske Regioner og de enkelte regioner arbejder med udgangspunkt i de forskellige regionale vilkår for et bæredygtigt Danmark, der hænger sammen. Regionerne bygger bro mellem by og land og sikrer gode levevilkår, arbejdspladser og attraktive bosætningsmuligheder i alle dele af Danmark.

Borgere i hele landet skal kunne leve et sundt, trygt og godt liv med mulighed for at bo, arbejde og tage en uddannelse. Og borgerne skal kunne regne med, at deres land er bundet sammen af en velfungerende infrastruktur, så de kan nyde oplevelser i både naturen og kulturen. De skal vide, at der bliver taget ansvar for at beskytte jorden, vandet og luften, så vi kan aflevere et rent og bæredygtigt Danmark til den næste generation.

Regionerne spiller en vigtig rolle, når det gælder den regionale udvikling og sammenhængskraft indenfor blandt andet kollektiv trafik, uddannelse og miljø samt grænseoverskridende samarbejder. Og regionerne er klar til at påtage sig yderligere opgaver på de mange områder, hvor den regionale geografi udgør den bedste ramme for at løse samfundsmæssige udfordringer.

Vækst-, klima- og miljøudfordringer kræver sammenhængende indsats

Det kræver en sammenhængende indsats at sikre udvikling og gode levevilkår i hele Danmark. I de regionale udviklingsstrategier vil kollektiv trafik og infrastruktur, uddannelsesdækning, bæredygtig omstilling, miljøindsats, udviklingen i yderområder og meget mere blive tænkt sammen i én sammenhængende indsats for regional udvikling til gavn for alle regionens borgere.

Danske Regioner og regionerne arbejder for et bedre match mellem uddannelsessystemet og behov for kvalifikationer i den enkelte region. Flere unge skal gennemføre en ungdomsuddannelse, og flere skal vælge og gennemføre en erhvervsuddannelse. Det kræver, at der udvikles nye og innovative bud på, hvordan der fortsat sikres uddannelsesmuligheder i hele Danmark, samt at Danske Regioner sammen med regionerne understøtter de nye teknologiske muligheder for at forbedre mobiliteten for borgere og virksomheder.

Rent drikkevand er en selvfølge i Danmark, men eksisterende forureninger og opgaver, der falder mellem flere myndigheder, truer vores drikkevand. Danske Regioner og regionerne vil arbejde for, at regionerne tager ansvar i partnerskab med relevante aktører om at sikre rent drikkevand. Der er samtidig behov for sammenhængende klimatilpasning på tværs af kommunegrænser. Danske Regioner vil arbejde for, at regionernes faglige kompetence på miljøområdet tænkes sammen med regionernes muligheder.

Regionerne er ansvarlig myndighed for indvinding af råstoffer på land. Den stigende efterspørgsel efter råstoffer presser regionsrådene til at udlægge områder til råstofindvinding. Danske Regioner vil arbejde sammen med staten og

andre aktører for en bæredygtig fælles regional-statslig råstofstrategi, der skal bidrage til den cirkulære økonomi.

Moderne, effektive og demokratisk styrede regioner

I sundhedssektoren og inden for regional udvikling bliver politisk ledelse og politisk prioritering endnu vigtigere i de kommende år. Politikere valgt fra hele regionen skaber legitimitet om beslutninger og giver stemme til både by og land. Demokratiske regioner er borgernes bedste garanti for et Danmark, der hænger sammen, og et sundhedsvæsen, der skaber værdi for borgerne.

Den demokratiske forankring og den regionale geografi giver såvel borgernær indflydelse som kritisk masse til at skabe geografisk balance og bæredygtige løsninger.

Regionerne vil være frontløbere for en moderne, mobiliserende og samskabende myndighedsrolle, der samler borgere, private og offentlige aktører om fælles mål, og som sætter dagsordener til gavn for en mere agil, effektiv og innovativ offentlig sektor. Det betyder blandt andet, at vi sætter dagsordener inden for digitalisering, offentlig-privat samarbejde, innovation, styring og ledelse og andre midler.

Udfordringer kræver politisk ledelse og prioritering

Det demografiske og økonomiske pres, som vil udfordre velfærden over en bred kam i de kommende år, tydeliggør behovet for prioritering og politisk ledelse. Danske Regioner skal vise værdien af regionale løsninger på regionale problemer. I dette ligger også et fokus på, hvordan den regionale rolle giver grobund for et mere mobiliserende, demokratisk niveau, der samler borgere og andre aktører om fælles mål for regionen.

Danske Regioner skal fortsat sætte fokus på, hvordan vi skaber en mere effektiv offentlig sektor, der imødekommer fremtidens behov og skaber mere sundhed for pengene.

Den digitale fremtid giver både borgere, medarbejdere og myndigheder nye roller og muligheder, bl.a. gennem øget tilgængelighed og nye behandlingsmuligheder. Danske Regioner skal sammen med regionerne sikre en løbende fornyelse gennem ny teknologi og nye arbejdsmetoder, der forbedrer borgernes oplevelse af tilgængelighed, service og kvalitet.

Det er samtidig en forudsætning, at dygtige medarbejdere får plads til at udfolde deres faglighed og i samarbejde med borgerne tager ansvar for at vælge de løsninger, som giver størst værdi. Det er en fælles udfordring at udvikle de regionale arbejdspladser på en måde, som fremmer den enkelte medarbejders motivation og sikrer, at ressourcerne kan anvendes optimalt. Det kræver øget fokus på moderne ledelse på fremtidens arbejdspladser, så regionerne også fremadrettet kan rekruttere og fastholde dygtige medarbejdere.

Temaer i arbejdsprogrammet 2019-2020

Bestyrelsens arbejdsprogram revideres årligt for at sikre, at Danske Regioners prioriteringer til stadighed matcher udviklingen i regionerne og i resten af samfundet. I det følgende redegøres for de temaer og indsatser, som Danske Regioners bestyrelse vil arbejde med i 2019-2020, herunder indsatser fra udspil præsenteret af Danske Regioner i 2018-2019 vedrørende regionernes strategi for fremtidens sundhedsvæsen: "Trygt, nært og nemt" og en række øvrige udspil på forebyggelses-, hjerte-, svangre-, akut- og psykiatriområdet, som har fokus på at sikre gode løsninger for borgerne.

Et sundhedsvæsen, der skaber værdi for borgerne

Regionerne ønsker at udvikle sundhedsvæsenet, så det bidrager til at gøre borgerne sundere og trygge ved sundhedsvæsenet. Men sundhedsvæsenet er i konstant udvikling – der er ting, der kan gøres bedre, hurtigere eller anderledes i dag end tidligere. Der er behov for vedvarende opmærksomhed på at sikre kort ventetid til behandling og udredning og at reducere forskelle mellem regionerne. Men samtidig skal sundhedsvæsenet også i langt højere grad kunne imødekomme borgernes forventninger om sammenhæng i egne forløb, lettere adgang til egen læge og en bedre kommunikation.

1. Regionernes resultater

Regionerne har ansvar for, at sundhedsvæsenet leverer behandling af høj kvalitet og med gode patientoplevelser. Danske Regioner skal sikre de bedst mulige rammer for regionerne, skabe synlighed om regionernes resultater og bidrage til videndeling og udbredelse af de gode eksempler.

1.1. Fokus på resultater

Regionerne skal fortsat måles på deres resultater, herunder opfyldelsen af patientrettighederne og de nationale mål for sundhedsvæsenet. Det kræver dels en løbende overvågning og kommunikation af regionernes resultater, dels en løbende opmærksomhed på mulighederne for fælles indsatser, der kan understøtte bedre resultater, herunder reducere regionale forskelle. De gode eksempler skal fremhæves som inspiration for andre, og der skal iværksættes indsatser de steder, hvor resultaterne ikke er gode nok eller forskellene for store.

Behovet for at følge regionernes resultater er ikke blevet mindre i takt med, at styringen af sundhedsvæsenet bevæger sig væk fra et fokus på aktivitet til et større fokus på værdi for patienten og nærhed i opgaveløsningen. Danske Regioner og regionerne vil vedholdende arbejde for at udvikle det danske sundhedsvæsen og levere gode resultater under det nye styringsregime.

1.2. Bedre patientoplevelser

En vigtig målsætning for regionerne er løbende at forbedre borgernes oplevelser af deres møde med sundhedsvæsenet. Borgerne forventer ikke blot, at den faglige kvalitet er i top, men også at mødet med sundhedsvæsenet er karakteriseret ved inddragelse, klar kommunikation og en tydelig servicekultur.

Danske Regioner understøtter regionerne i arbejdet med at skabe bedre patientoplevelser gennem videndeling om metoder og resultater og ved at formidle de gode eksempler i offentligheden. Målet skal være større tilfredshed fra patienterne med deres behandling, ligesom en borgerinddragende servicekultur skal være en del af kerneydelsen i sundhedsvæsenet. Danske Regioner og regionerne arbejder derfor også ambitiøst med at nå målsætningen om, at 9 ud af 10 kræftpatienter i 2020 oplever, at de har en patientansvarlig læge.

2. En ny vej for det danske sundhedsvæsen

”Sundhed for alle” og ”Trygt, nært og nemt” er Danske Regioners vision om en ny vej for det danske sundhedsvæsen. Det handler om at skabe et økonomisk, fagligt og organisatorisk bæredygtigt sundhedsvæsen, som er trygt og tæt på borgerne. Regionerne skal ikke kun være hospitalejere, men bidrage til at binde sundhedsvæsenets parter sammen om at levere de bedste sundhedsresultater for den enkelte borger og for befolkningen som helhed. Målet er at skabe den størst mulige værdi for borgeren med afsæt i den enkeltes behov, den bedste sundhedstilstand i samfundet og mest mulig sundhed for pengene. I den kommende periode vil Danske Regioner med afsæt i ”Sundhed for alle” og ”Trygt, nært og nemt” sætte fokus på følgende:

2.1. Omstilling af sundhedsvæsenet og nærhedsfinansiering

Med økonomiaftalen for 2019 er fastlagt en ny styringsmodel, som skal flytte sundhedsvæsenet tættere på den enkelte borger og understøtte, at patienterne oplever mere sammenhængende behandlingsforløb. Hospitalerne skal i langt højere grad anvende en populationsbaseret tilgang til patienter og til behandling generelt.

Danske Regioner og regionerne har siden begyndelse af 2019 arbejdet for, at nærhedsfinansiering bliver omsat til praksis. Det betyder blandt andet, at regionerne arbejder for brug af virtuelle og digitale løsninger, samling af ambulante besøg på færre dage, færre akutte genindlæggelser og flere behandlinger, der rykker tættere på borgerne. Dette skal bidrage til at sikre færre hospitalforløb og mere behandling i borgernes nære omgivelser. Den nye styringsmodel understøtter således det fokus, der er lagt i ”Sundhed for alle” og ”Trygt, nært og nemt.”

2.2. Værdibaseret sundhed

Regionerne skal i de kommende år transformere deres styring af sundhedsindsatserne, så der kommer større fokus på de resultater, der har størst værdi for patienten. Det er vigtigt, at alle borgere rettidigt tilbydes den relevante og nødvendige sundhedsindsats af høj kvalitet på tværs af aktører og sektorer. Regionerne vil derfor styrke fokus på kliniske og patientoplevede resultater, som kan bruges til at vurdere kvaliteten af borgernes samlede forløb i sundhedsvæsenet.

Regionerne vil også arbejde for en mere populationsbaseret tilgang til styring, der tager ansvar for det samlede patientforløb på tværs af sygehuse, praksis-sektor og kommuner, når de tilrettelægger sundhedsindsatsen. Regionerne vil i arbejdet inddrage erfaringer fra det i 2018 afsluttede tværregionale projekt om værdibaseret sundhed, som bl.a. har givet erfaringer med, hvordan sundhedsvæsenet kan følge mere systematisk op på de effektmål eller resultater, som er de vigtigste ifølge patienter og klinikere. Danske Regioners bestyrelse har godkendt en række anbefalinger for, hvordan man politisk, ledelsesmæssigt og fagligt kan arbejde for at styrke arbejdet med værdibaseret sundhed, som regionerne vil inddrage i det videre arbejde.

2.3. Udvikling af almenmedicinske tilbud og bedre lægedækning i hele landet

Behovet for et velfunderet almenmedicinsk tilbud i nærmiljøet er vigtigt de kommende år – både som følge af en ny hospitalsstruktur og som følge af en øgede forekomst af kronisk sygdom og en aldrende befolkning. Regionerne vil fortsætte arbejdet med at sikre, at alle patienter i hele landet oplever samme kvalitet i deres patientforløb og let og lige adgang til almenmedicinsk lægehjælp. Et almenmedicinsk tilbud i nærmiljøet er ligeledes et centralt element i at nå i mål med at flytte sundhedsvæsenet tættere på den enkelte borger samt understøtte, at patienterne oplever mere sammenhængende patientforløb.

Danske Regioner understøtter regionerne i at udvikle det almenmedicinske tilbud ved at arbejde for at sikre de nødvendige rammer i lovgivning og i økonomiaftaler samt i de 3-årige overenskomstaftaler. Herunder arbejder regionerne for at afprøve nye samarbejdsmodeller, teknologier og opgavesnit med henblik på at skabe øget sammenhæng i patientforløb og effektiv udnyttelse af ressourcer og kompetencer. Et eksempel er oprettelsen af de nye kvalitetsklynger, der blandt andet bidrager til at sikre høj kvalitet i de nære sundheds-tilbud. Over 95 procent af alle praktiserende læger er nu en del af disse faglige fællesskaber, som skal forbedre kvaliteten og behandlingen i den primære sundhedssektor.

2.4. Fremtidig styring og regulering af praksissektoren

Sundhedsvæsenet udvikler sig hen mod færre, større og mere specialiserede sygehuse og flere IT-understøttede behandlinger. Samtidig lever vi længere og stiller flere krav til behandlingen. Regionernes fremtidige styring af praksissektoren skal understøtte udviklingen i sundhedsvæsenet og sikre et aftalesystem med praksissektoren, der er agilt nok til at kunne tilpasse sig den løbende udvikling.

Regionerne skal have mulighed for at prioritere ressourcerne efter borgernes behov. Patienterne skal opleve sammenhæng i det samlede sundhedsvæsen, og praksissektoren skal udgøre et agilt, effektivt og prisdygtigt tilbud. Der er særligt behov for at se på, hvordan tandlægeområdet - som pt. er lovreguleret, fordi der ikke har kunnet opnås en overenskomst - skal styres og udvikles fremover. Ligeledes er der behov for at se på reguleringen og organiseringen af psykologområdet, dels i lyset af den generelle udvikling med øget fokus på psykologbehandling, herunder Danske Regioners udspil om gratis psykologhjælp til alle. Endvidere skal der forhandles nye overenskomster på flere praksisområder, herunder de praktiserende læger.

2.5. Nedbringelse af ulighed i sundhed

Social ulighed i sundhed er et samfundsproblem, som kræver et bredt politisk fokus og en mere ambitiøs indsats på tværs af aktører og sektorer. Årsagerne til ulighed i sundhed er mange og komplekse, og de bunder i både sociale- og uddannelsesmæssige forhold. Derfor er der heller ikke en enkel løsning på udfordringen.

Strukturelle forebyggelsestiltag som fx at sætte cigaretprisen op, vil kunne skabe mere lighed i sundhed. Danske Regioner har derfor foreslået, at prisen på en pakke cigaretter sættes op til 80 kr. Men sundhedsvæsenet har samtidig en vigtig rolle i at sikre, at den sociale ulighed i sundhed ikke forstærkes i mødet med sundhedsvæsenet. Danske Regioner og regionerne vil derfor fortsat have fokus på helhedsorienterede og differentierede indsatser, der er særligt tilpasset sårbare patienter.

Danske Regioner afholder den 7. november 2019 den første Sundhed for Alle-konference med deltagelse af alle sundhedsvæsenets centrale aktører og også relevante aktører uden for sundhedsvæsenet. Temaet i år er ulighed i sundhed.

2.6. Et højere ambitionsniveau for forebyggelsesindsatsen

Den demografiske udvikling betyder, at sundhedsvæsenet skal håndtere et stigende antal ældre og mennesker med kroniske sygdomme. Det vil lægge et

voldsomt pres på sundhedsvæsenet. Samtidig viser de regionale sundhedsprofiler, at flere unge er begyndt at ryge, en fjerdedel af de unge kvinder har dårligt mentalt helbred, over halvdelen af de voksne danskere er overvægtige, og sundhed og sygdom er skævt fordelt i befolkningen.

Forebyggelse er en af nøglerne til en sund befolkning og et bæredygtigt sundhedsvæsen, og Danske Regioner vil derfor sammen med regionerne arbejde for et højere ambitionsniveau for forebyggelsesindsatsen i Danmark. Fx anbefaler Danske Regioner, at Folketinget sætter prisen på en pakke cigaretter op til 80 kr. Men en ambitiøs indsats kræver et bredt og øget fokus fra alle relevante parter i og uden for sundhedsvæsenet.

Der er blandt andet behov for at videreudvikle det fælles sektorfrie forebyggelseslaboratorium, der skal bringe parter sammen i indsatser, som dokumenteres. Danske Regioner og regionerne vil også udmønte den fællesregionale pulje til forskning i forebyggelse. Desuden vil regionerne følge op på de fem nye sundhedsaftaler indgået med kommunerne, hvor der bl.a. er taget skridt til at styrke samarbejdet om forebyggelsesindsatsen i Danmark.

Et øget fokus på forebyggelse handler også om at forebygge, at én sygdom bliver til flere eller forværres. Derfor vil Danske Regioner tilvejebringe mere viden om risikofaktorer for multisygdom, som kan danne baggrund for en styrket forebyggelsesindsats. Danske Regioners bestyrelse nedsatte derfor i 2018 en midlertidig politisk arbejdsgruppe om multisygdom, som forventes at afslutte sig arbejde i 2019.

2.7. Hospitalet ud i borgernes hjem

Udviklingen mod et mere udadvendt hospital understøttes af økonomiaftalen for 2019, hvor der blev besluttet en ny styringsmodel, hvorefter sundhedsvæsenet skal flyttes tættere på den enkelte borger og understøtte, at patienterne oplever mere sammenhængende behandlingsforløb. Hospitalerne skal derfor bidrage til at finde løsninger, der understøtter den brede sammenhæng. De skal drive udviklingen mod langt mere hjemmebehandling, -pleje og -monitorering af borgernes helbred, så der bliver mindst mulig indgriben i borgernes liv og dermed højere livskvalitet.

2.8. Borgerens digitale sundhedsvæsen

Nye teknologier og digitale løsninger skal understøtte en fortsat bevægelse mod et sundhedsvæsen, der tager udgangspunkt i borgerens individuelle behov, er mere tilgængeligt og flytter behandlingen tættere på borgerens bopæl. Med økonomiaftalen fra 2019 har regionerne forpligtet sig til at arbejde for blandt andet øget brug af virtuelle og digitale løsninger samt anden teknologi til at understøtte et sundhedsvæsen, der leverer individuelt tilpassede

ydelse frem for standardydelse. Danske Regioner præsenterede i april 2019 den nye app MinSundhed, som giver danskerne én indgang til sundhedsvæsenet, så det er muligt at tjekke egne data, finde relevante informationer og relevante tilbud. Fx kan borgerne se, hvilke forebyggelsestilbud der tilbydes i deres nærområde.

Den hastige udvikling af nye sundhedsteknologiske løsninger skal styrkes i det danske sundhedsvæsen, så det sikres, at borgernes behov, den faglige kvalitet og den samlede omkostningseffektivitet er i centrum for udviklingen. Samtidig skal det understøtte et sundhedsvæsen, der kan rumme voksende forventninger og positivt udnytte borgerens egne ressourcer, uden at der skabes øget ulighed i sundhed. Der skal i regi af regionernes digitaliseringsamarbejde igangsættes en række aktiviteter, som skal være med til at realisere visionen om et sammenhængende digitalt sundhedsvæsen

2.9. Styrkede patientforløb for akutte patienter

Det akutte patientforløb skal styrkes, så akutte patienter oplever sammenhæng og forløb af høj ensartet kvalitet, men med respekt for forskellig organisering ud fra regionernes geografi og demografi. Det skal være tilgængeligt, enkelt og transparent - og det skal være trygt og forståeligt for alle borgere. Kvaliteten af indsatsen skal være veldokumenteret ved brug af gode og sammenlignelige kvalitetsdata.

Danske Regioner understøtter regionerne i arbejdet med at udvikle nye samarbejdsformer, skabe en større integration mellem de præhospitalenheder, akutmodtagelserne og primærsektoren, blandt andet med henblik på at flytte behandling og opfølgning tættere på borgerne. Danske Regioner har i den forbindelse igangsat et projekt med henblik på at etablere ét fælles landsdækkende lægevagtnummer, 113, ved akut sygdom.

2.10. En ny svangreomsorg

Danske Regioner vil sammen med regionerne skabe mest mulig sundhed for pengene gennem en nytænkning af svangreomsorgen. Der er fortsat behov for at udvikle området, herunder skabe koordinerede og effektive forløb for kommende forældre på tværs af almen praksis, fødesteder og den kommunale sundhedspleje og dermed anvende ressourcerne i sundhedsvæsenet bedst muligt.

Danske Regioner vil blandt andet præsentere nye digitale løsninger såsom en elektronisk vandrejournale, der giver den gravide og sundhedspersonalet et sikkert og nemt overblik over den gravides oplysninger og aftaler i sundhedsvæsenet. Obligatoriske tilbud til gravide skal tilpasses den gravides hverdag, så kontakt fx kan klares elektronisk eller efter behov. Det forudsætter dog samtidig en øget opmærksomhed på at opspore sårbare gravide, der har brug for en anden indsats i svangreomsorgen.

3. En moderne psykiatri

Danske Regioner ser frem til at bidrage til regeringens kommende arbejde med at udarbejde en 10-års plan for psykiatrien. Målsætningen skal være at styrke og udvikle psykiatrien og skabe nye fælles ambitioner for befolkningens mentale sundhed. Der er behov for at styrke indsatsen både for de borgere, der lider af svær psykisk sygdom og for dem, der har lettere eller moderate psykiske lidelser.

Danske Regioner og regionerne vil i samarbejde med relevante aktører arbejde for at skabe de bedste rammer for, at borgere med psykiske lidelser gribes så tidligt, at de hurtigt kan komme sig og leve et liv på egne præmisser. Opgaverne skal løses dér, hvor det giver mest værdi for borgeren, og Danske Regioner vil derfor i samarbejde med regionerne udvikle kerneopgaven og sikre sammenhængende løsninger på tværs af sektorer.

Danske Regioner vil blandt andet sikre tilstrækkelig kapacitet og udvikle kvaliteten i den behandling, der tilbydes patienter, der er indlagt i psykiatrien. Danske Regioner foreslog derfor i efteråret 2018, at voksenpsykiatrien udbygges med 50 nye primært intensive senge, og at yderligere 50 senge frigøres gennem et bedre samarbejde med kommunerne om at hjemtage færdigbehandlede patienter. For at understøtte de intensive indlæggelsesforløb er det desuden vigtigt, at de ambulante psykiatriske behandlingstilbud i stigende grad tilrettelægges med afsæt i borgerens aktuelle behov.

3.1. Bedre sammenhæng og udvikling af socialpsykiatrien

Et tæt samspil mellem behandlingspsykiatri og socialpsykiatri og høj kvalitet i både den psykiatriske behandling og i den rehabiliterende indsats er afgørende for borgerens forudsætninger for at komme sig. Kvaliteten på de socialpsykiatriske bosteder skal styrkes, og Danske Regioner vil sammen med regionerne arbejde for at sikre en bedre sammenhæng i indsatsen på tværs af sektorer.

Danske Regioner har i sommeren 2018 fremlagt et forslag om udvikling af [et samlet behandlingstilbud til mennesker med psykisk sygdom og samtidigt misbrug](#), som vil indgå i Danske Regioners bidrag til regeringens 10-års plan for psykiatrien.

3.2. Sammenhæng i behandling og forebyggelse af kriminalitet

Regionerne lægger stor vægt på, at psykisk syge borgere, som samtidig har sociale problemer, får tilbudt den rette behandling. God behandling kan forebygge tilbagefald og mindsker risikoen for, at mennesker med psykisk sygdom

begår kriminalitet. Det er derfor vigtigt, at der på tværs af kommuner, regioner og andre relevante aktører samarbejdes om at sikre den nødvendige psykiatriske behandling til denne gruppe.

På den baggrund har regionerne nedsat en ekspertgruppe, der skal fremlægge anbefalinger på området med henblik på at forebygge kriminalitet hos mennesker med svær psykisk sygdom.

4. En sikker hånd til udsatte borgere

En stor gruppe borgere har brug for både en specialiseret socialfaglig indsats og en indsats i sundhedsvæsenet. Der er desværre en betydelig variation i de sociale indsatser, borgerne tilbydes. Det betyder, at udsatte borgere ikke altid får det tilbud, der bedst hjælper med at stabilisere eller forbedre deres livssituation. Der er derfor brug for at styrke de sociale indsatser og sikre, at der er målrettet specialiseret hjælp, der matcher borgernes behov, uanset hvor i landet de bor. Det handler bl.a. om, at sociale indsatser i højere grad skal ses i sammenhæng med indsatser på sundhedsområdet i bestræbelserne på at løfte populationsansvaret og holde befolkningen sund. Det har stor betydning for borgernes sundhed og samlede livssituation. En styrket regional rolle på det specialiserede socialområde vil være til gavn for borgerne og samfundet.

Danske Regioner vil arbejde for, at regionernes styrkepositioner i form af viden og specialiserede kompetencer bringes mere i spil i opgaveløsningen på socialområdet. Danske Regioner vil blandt andet bringe dette ind i den evaluering af den nuværende planlægning og organisering på handicapområdet, som den nye regering har bebudet med henblik på at opnå den mest hensigtsmæssige opgavefordeling på området.

4.1. Styrket indsats over for kriminelle unge

Unge kriminelle og kriminalitetstruede skal tilbydes en helhedsorienteret indsats, så de kan hjælpes på rette vej. Erfaringen viser således, at når de unge på de sikrede institutioner får et forløb med forudsigelighed, genkendelighed og kontinuitet, så mindskes risikoen for, at de falder tilbage i kriminalitet. Danske Regioner vil derfor arbejde for forløbsprogrammer, der kan sikre bedre udslusning fra de sikrede institutioner og tværsektorielle indsatser for unge kriminelle. Der skal oprettes flere sikrede institutioner med åbne pladser, så de unge gradvist sluses ud af en sikret institution med mulighed for midlertidige overførsler mellem åbne og lukkede afdelinger.

[Et bæredygtigt Danmark, der hænger sammen](#)

5. Gode levevilkår i hele Danmark

Borgere i hele Danmark skal kunne leve et sundt, trygt og godt liv med mulighed for at bo, arbejde og tage en uddannelse, uanset hvor de bor.

Regionerne er den politiske aktør, der er nærmest til at pege på og implementere regionale løsninger på regionale udfordringer. Danske Regioner arbejder derfor for at bringe regionale perspektiver og opgaver ind i de nationale, politiske løsninger på en række udfordringer hen mod et bæredygtigt Danmark, der hænger sammen.

5.1. Regional udvikling, uddannelse og jobs

Regionerne ønsker at gøre det attraktivt at bo og leve i alle dele af Danmark. Derfor arbejder Danske Regioner sammen med regionerne for, at de regionale udviklingsstrategier bliver omdrejningspunktet for en sammenhængende regional indsats for et Danmark i balance, hvor det gode liv for borgere i alle dele af landet er i centrum.

Vi vil sammen understøtte, at unge i både by og land har adgang til gode uddannelser inden for en rimelig transporttid, at regionale busser og lokalbaner hver dag bringer hundredtusindvis af danskere på arbejde, at regionerne er frontløbere for den grønne omstilling og opfyldelsen af FN's verdensmål, at danskernes kvalifikationer matcher arbejdsmarkedets behov, at alle borgere har adgang til attraktive tilbud i både kulturen og naturen, samt at vores drikkevand, boliger og kyster er beskyttet mod forurening og klimaforandringer.

Danske Regioner vil også arbejde for, at regional erhvervsudvikling bliver en integreret del af den regionale udviklingsstrategi, og at udmøntningen af midlerne hertil flyttes fra staten til regionerne, så indsatsen kan tilrettelægges i et tæt samarbejde med borgerne, erhvervslivet, uddannelsesinstitutionerne mv.

5.2. Øget mobilitet

Borgere skal kunne regne med, at by og land er bundet sammen ved hjælp af sammenhængende mobilitetsløsninger og en velfungerende infrastruktur. Med regionale mobilitetsplaner som omdrejningspunktet vil Danske Regioner sammen med regionerne forbedre mobiliteten for borgere og virksomheder gennem bedre planlægning og et styrket samarbejde mellem stat, regioner og kommuner. Danske Regioner vil desuden arbejde for, at nye teknologiske muligheder anvendes til at udvikle og styrke mobiliteten og den kollektive transport.

Sammen med regionerne vil Danske Regioner gå i spidsen for en grøn omstilling af transporten i Danmark og samtidig understøtte sunde transportformer, som en naturlig og attraktiv del af børn og voksnes hverdagsliv.

6. Regionale løsninger for klima og miljø

6.1. Risiko fra jordforurening skal håndteres

Jordforurening er ikke kun en trussel mod det rene drikkevand, men kan også påvirke borgernes sundhed, beskyttet natur og vandmiljø. Regionerne varetager en stor og vigtig opgave i kortlægning og oprensning af jordforureninger.

Det er aftalt, at der i 2019 skal forhandles økonomi til regionernes nye opgave med de jordforureninger, der truer natur og vandmiljø.

Regionerne har også ansvar for kortlægning og oprensning af nogle af Danmarkshistoriens største forureninger, som er ekstraordinære i omfang og kompleksitet. De såkaldte megaforureninger eller generationsforureninger (bl.a. Cheminova ved Harboøre Tange, Kærgård Plantage og Collstrupgrunden ved Esrum Sø,) kan ikke håndteres inden for et regionalt budget og kræver både et bredere helhedssyn og en særskilt finansiering.

På jordforureningsområdet er der en lang tradition for samarbejde med virksomheder og universiteter om teknologiudvikling, og den vil regionerne fortsætte. Arbejdet med megaforureninger kan løfte dette område yderligere.

6.2. Rent drikkevand også i fremtiden

Naturlig rent drikkevand er en selvfølge i Danmark, men sådan bliver det ikke nødvendigvis ved med at være. Rent drikkevand i fremtiden kræver bedre grundvandsbeskyttelse, samt at vandforsyningsplanlægningen sammentænkes bedre. Både gamle og nye forureninger og forkert planlægning truer med at lukke flere vandværker, når opgaverne er placeret mellem flere myndigheder og derfor ikke adresseres godt nok. Regionerne kan med fordel tildeles ansvaret for sammenhængende planlægning og forvaltning af vandressourcen i Danmark. Regionerne prioriterer allerede i dag hensynet til rent grundvand og drikkevand højt i arbejdet med jordforurening og tager ansvar for at sikre fremtidens drikkevand i partnerskab og dialog med vandforsyninger, kommuner og statslige institutioner. Det gælder også i forhold til nye fund af pesticidforureninger.

6.3. Bæredygtig indvinding af råstoffer

Råstoffer er en endelig ressource, som er en forudsætning for vores investering i byggeri og infrastruktur. Der er en stigende efterspørgsel efter råstoffer, og det bliver vanskeligere at finde dem. Råstoffer skal transporteres væsentlig længere, og de bliver derfor dyrere. Regionerne er ansvarlig myndighed for indvinding af råstoffer på land, og derfor er regionsrådene pressede til at udlægge stadig flere områder til råstofindvinding. Råstofressourcerne skal blandt andet af denne grund optimeres mest muligt. Regionernes råstofplanlægning skal tage højde for genanvendelse, cirkulære løsninger og sammentænkes med råstoffer fra havet samt planlægning af en hensigtsmæssig infrastruktur.

Danske Regioner vil arbejde for, at der udarbejdes en fælles regional-statslig råstofstrategi, der foretager en langsigtet afvejning mellem relevante hensyn på land og til havs, og som inkluderer genanvendelses- og infrastrukturopspørgsmål.

6.4. Regionale bidrag til klimamål

Danske Regioner arbejder for, at regionerne sætter sig i front i arbejdet for at sikre et grønt og bæredygtigt samfund. Regionerne arbejder både for at reducere klimaaftrykket i den enkelte regions egen organisation, men er også med til at sikre fælles retning for hele regionens arbejde med at blive mere grøn. Indsatsområder i egen organisation er blandt andet klimainvesteringer i bygninger, indkøb og cirkulære indsatser. I det større regionale perspektiv arbejdes blandt andet for energiplanlægning, omstilling af transport til klimaneutralitet og for, at regionerne kan spille en større rolle i forhold til cirkulær økonomi og grønne partnerskaber.

På Danske Regioners Generalforsamling 2019 blev det besluttet, at der for at nå klimamålene i Paris-aftalen, skal arbejdes for en styrket rolle og en bedre økonomi til regionerne på miljø- og klimaområdet. Det betyder blandt andet, at Danske Regioner vil arbejde for, at regionerne i en ny klimalov samt handlingsplan tildes et større ansvar for at løse klimaopgaver af regional karakter.

6.5. Regionale løsninger på klimatilpasning

Borgerne i Danmark oplever problemer med stigende vandmængder som en konsekvens af klimaforandringerne. Der er behov for klimatilpasning, der rækker på tværs af kommunegrænser, og som tilbyder langsigtede løsninger, der er hævet over lokalpolitiske hensyn. Regionerne kan derfor med fordel få et formelt myndighedsansvar på klimatilpasningsområdet, og være den myndighed som binder klimaindsatser sammen regionalt. Regionerne har faglige kompetencer på miljøområdet og kan endvidere understøtte og opbygge partnerskaber, samarbejder og platforme, der samler de relevante aktører.

6.6. FN's Verdensmål

Regionerne spiller en central rolle i arbejdet med flere af FN's verdensmål og er med til at sætte dagsordenen for den danske indsats med henblik på opfyldelse af målene. Danske Regioner er i den forbindelse med til at pege på de områder, hvor Danmark halter bagud. Danske Regioner vil blandt andet definere en række fælles regionale mål for håndtering af centrale udfordringer og hermed koble regionernes lokale arbejde med den globale dagsorden.

***

Moderne, effektive og demokratisk styrede regioner

7. Politisk ledelse og prioritering

7.1. Demokrati og borgerinddragelse

En forudsætning for et levende regionalt demokrati med bred folkelig opbakning er, at borgerne kender til regionerne og betydningen af de regionalpolitiske beslutninger for gode levevilkår og et godt sundhedsvæsen. Dette sker bl.a. ved arrangementer som "åbent hospital" og diverse kampagner. Men kendskab gør det ikke alene. Nye former for inddragelse af borgerne og civile aktører i beslutninger og politikudvikling vinder frem og er med til at styrke og modernisere det regionale demokrati.

Danske Regioner skal dels bidrage til at øge kendskabet til regionerne og deres arbejde samt det regionale demokrati og dels sætte fokus på den demokratiske inddragelse og sikre videndeling på tværs af regionerne om nye former for borgerdialog og samskabelse. Danske Regioner vil derfor nedsætte en midlertidig politisk arbejdsgruppe om borgerinddragelse i efteråret 2019.

7.2. Fremtidens regionale arbejdspladser

Danske Regioner vil sætte fokus på fremtidens attraktive regionale arbejdspladser, herunder identificere muligheder og udfordringer i relation til ledelse, motivation, arbejdstilrettelæggelse, uddannelse, rekruttering og fastholdelse. Målet er, i samarbejde med regionerne, at skabe en fælles vision for, hvor vi gerne vil hen i forhold den regionale arbejdsgiverpolitik med et gennemgående fokus på, hvordan nuværende personaleressourcer kan anvendes bedre.

Indsatsen skal synliggøre god ledelses betydning for effekt og performance og understøtte regionerne i at håndtere tværgående udfordringer, herunder bidrage til større sammenhæng i sundhedsvæsenet.

Et andet centralt element vil være at anvise mulige veje til at styrke fuld tid som norm på de regionale arbejdspladser samt skabe rammerne for og motivere til, at medarbejderne kan bruge deres faglighed i opgaveløsningen på den bedst mulige måde og på tværs af professioner.

Specialisering og centralisering i sygehusvæsenet samt mangel på personale og nye teknologiske muligheder stiller nye krav til regionale medarbejders kompetencer. Danske Regioner har derfor også fokus på kompetencebehovet i fremtidens sundhedsvæsen, og på hvordan vi sikrer, at regionerne også fremadrettet kan rekruttere medarbejdere med kompetencer, der matcher sundhedsvæsenets behov. Uddannelsespolitikken skal skabe et fællesregionalt strategisk ståsted blandt andet til brug for udvikling af en række konkrete nye sundhedsuddannelser.

7.3. Prioritering skal sikre fremtidens sundhedsvæsen

Store ældre årgange, længere levetid og flere multisyge patienter vil i de kommende år lægge et stort pres på sundhedsvæsenet. Samtidigt stiger danskerne forventninger til sundhedsvæsenet i takt med, at nye teknologier og behandlingsformer giver mulighed for bedre og nye behandlinger. Danske Regioner vil sikre, at vi, også i årene der kommer, kan tilbyde borgerne en effektiv og værdig behandling af høj faglig kvalitet, som samtidig giver mest mulig værdi for den mængde ressourcer, der er til rådighed. Det kræver prioritering.

Prioritering handler ikke kun om at skabe økonomisk råderum til at investere i nye teknologier. Det handler også om at identificere og udvælge de rette indsatser. Derfor skal vi i langt højere grad sortere behandlingsformer fra, som er unødvendige, eller hvor der er alternativer, som giver mere værdi for patienten.

Danske Regioner vil desuden fortsat arbejde for at sætte prioritering på dagsorden og identificere nye måder, hvorpå vi kan sikre en transparent og systematisk prioritering, som kan være med til at understøtte, at danskerne får mest mulig sundhed for pengene. Danske Regioner nedsatte derfor i 2018 en midlertidig politisk arbejdsgruppe om prioritering, som forventes at afslutte sit arbejde i 2019. Desuden har bestyrelsen i maj 2019 godkendt principperne for etablering af et regionalt forankret behandlingsråd, der skal bidrage til at dæmpe udgiftspresset i sundhedsvæsenet, ved at vurdere om sundhedsgevinsten forbundet til konkrete behandlingsformer, sundhedsteknologier eller indsatser står mål med omkostningerne.

Danske Regioner vil også arbejde med personaliseret forebyggelse, diagnostik, behandling og pleje med henblik på nedbringelse af over- og underdiagnostik og behandling. Danske Regioner forventer at afholde en opstartskonference om realistiske sundhedsydelse primo 2020 og i den forbindelse igangsætte et arbejde med en medicinpolitik for regionerne.

7.4. Data til gavn for os alle

I Danmark har vi de seneste 50 år indsamlet viden og data om fem millioner menneskers helbred. Det er en unik mulighed for at skabe endnu mere forebyggende, sammenhængende og personlige sundhedsløsninger for borgere. Men en optimal brug af data i sundhedsvæsenet står over for flere udfordringer.

For det første genererer borgere selv en del data, såsom adfærdsdata. Disse såkaldte borgerskabte data genereres ikke i mødet med sundhedsvæsenet, og de er derfor ikke reguleret af sundhedsloven. I udgangspunktet har borgerne derfor selv råderet over disse data. I praksis betyder det ofte, at borgerne har givet samtykke til, at de tjenesteudbydere, som har leveret løsningen til at op-

samle data, også har råderet over dem. Derfor bliver det primært kommercielle virksomheder, såsom Google, Amazon, Facebook mv., der får glæde af disse data. Dertil kommer, at vi har store mængder af data i sundhedsvæsenet, som ikke bliver brugt til gavn for borgerne. Og mængden af data, mulighederne for at koble forskellige typer af data, manglende transparens ift. hvad data bliver brugt til i dag, og manglende viden om hvad data kan blive brugt til i fremtiden, skaber i stigende grad bekymring hos både eksperter og borgere. Regionerne skal sikre udvikling af sundhedsvæsenet. Regionerne skal også sikre, at sundhedsvæsenet behandler borgernes data ordentligt og sikkert og samtidig anvender den viden, som vi har, bedst muligt.

Danske Regioner har de seneste år sat flere ambitiøse dagsordener både for sundhedsområdet og specifikt vedrørende sundhedsdata. Mange af ambitionerne i "Sundhed for alle", "Sundhed for livet", "Trygt, nært og nemt" og "Sundhedsdata i spil" m.v. forudsætter, at data udnyttes mere systematisk og effektivt end i dag. Ligesom bedre muligheder for at udveksle data på tværs er en forudsætning for det sammenhængende sundhedsvæsen. Der er derfor behov for at sætte en klar retning for, *hvordan* data skal bruges i sundhedsvæsenet. Regionerne vil i den forbindelse udvikle et datalandskort over, hvilke data der findes i Danmark.

7.5. Et højt niveau for cyber- og informationssikkerhed i regionerne

Borgerne skal kunne stole på, at regionerne håndterer personfølsomme data på sikker og fortrolig vis, samt at sundssektoren er tilstrækkeligt beskyttet mod cybertrusler. Dette er forudsætningen for en øget digitalisering og ibrugtagning af nye teknologier. Cyber- og informationssikkerhed er også et nødvendigt fundament for videreudvikling af "det grænseløse sundhedsvæsen", hvor nye teknologiske muligheder og digitale løsninger understøtter behandling i hjemmet, og hvor data udveksles mellem myndigheder for en mere sammenhængende sundhedsindsats.

På den baggrund lancerede Danske Regioner, KL og Sundheds- og Ældreministeriet i januar 2019 "Strategi for cyber- og informationssikkerhed i sundhedssektoren 2018-2022", som opererer med fire indsatsområder, der skal styrke sundhedssektorens samlede evne til at *forudse, forebygge, opdage og håndtere* cyber- og informationssikkerhedshændelser.

8. En innovativ og effektiv sundhedssektor

8.1. Omkostningsfokus og kapacitetsudnyttelse

Det er centralt for regionerne at drive et effektivt sundhedsvæsen. Regionerne sikrer, at driften af sygehusvæsenet er omkostningseffektiv, og at ressourcerne bruges bedst muligt til gavn for patienter og personale.

I lyset af styringsrammen med nærhedsfinansiering og teknologibidrag

aftalt i økonomiaftalen for 2019 vil regionerne fortsætte arbejdet med omstilling af behandlingen, så der er fokus på forebyggelse af hospitalsbehandling, systematisk arbejde med reduktion af undersøgelser eller behandlinger uden klinisk værdi, og udlægning af opgaver tæt på borgeren. Desuden vil der fortsat være fokus på at sikre gode patientforløb på tværs af de enkelte hospitalsafdelinger.

Danske Regioner vil understøtte regionernes arbejde med en effektiv arbejdsdeling på tværs af faggrupper og sektorer, der sikrer, at patienterne behandles på det rigtige, effektive omkostningsniveau samt synliggøre, at der løbende arbejdes med effektivisering i sygehusvæsenet.

8.2. Offentligt privat samarbejde

Regionerne har en lang tradition for et åbent, udstrakt og transparent samarbejde med private aktører. Det er nødvendigt for at imødekomme de fremtidige udfordringer på sundhedsområdet, og derfor er det afgørende at samarbejdet skaber værdi og øget kvalitet.

Danske Regioner vil derfor sammen med regionerne fortsætte arbejdet med at udvikle rammerne for et endnu stærkere offentligt-privat samarbejde med fokus på udvidet dialog, partnerskaber, innovation, totaløkonomi og fortsat godt købmandskab i regionerne. Markedets styrkepositioner skal aktivt bruges til at håndtere sundhedsvæsenets udfordringer til gavn for patienterne.

Danske Regioners bestyrelse vil derfor udarbejde et innovationsprogram, der udpeger og prioriterer centrale udfordringer og behov i sundhedsvæsenet. Det skal bidrage til at målrette efterspørgslen efter løsninger ud mod markedet, så private virksomheder og startups kan byde ind med relevante løsningsforslag.

8.3 Det innovative sundhedsvæsen

Nye innovative produkter er en del af løsningen på de kommende års udfordringer. De kan bidrage til et bæredygtigt sundhedsvæsen og flere muligheder for at behandle borgerne i hjemmet. I Danske Regioners vision for et bæredygtigt sundhedsvæsen fremgår bl.a., at regionerne vil være attraktive partnere for virksomhederne i udviklingen af nye teknologiske løsninger, at regionerne vil understøtte hurtig skalering, og at regionerne vil arbejde for at fremme mere værdifulde indkøb.

Forskning er grundlaget for evidensbaseret behandling og ofte for nye innovationsindsatser. Regionerne udgør én af de største forskningsinstitutioner såvel nationalt som internationalt og har fastlagt forskningsstrategier og iværksat indsatser, der understøtter sundhedsvæsenet. Desuden er der stærke decentrale innovationsmiljøer, hvor medarbejderdrevet innovation, offentlig-privat

samarbejde og forskning genererer innovative løsninger til gavn for sundhedsvæsenet.

For at løfte indsatsen til et nyt niveau og styrke en fælles koordinering, etablerer Danske Regioner desuden et tværregionalt og tværfagligt innovationsboard, som skal udpege de mest relevante løsninger, der bør udbredes bredt i det danske sundhedsvæsen, fordi de er med til at løse væsentlige sundhedsudfordringer.

Desuden vil regionerne skabe et tættere samarbejde med industrien om mere værdifulde og innovative indkøb, der blandt andet kan fremme brugen af nye sundhedsteknologiske løsninger i sundhedssektoren. Regionerne, Danske Regioner, Dansk Industri, Dansk Erhverv og Medico-industrien har derfor etableret "Forum for Værdibaserede Indkøb på Sundhedsområdet" (FOVIS).